

การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา

(มคอ. ๓)

รศ. ดร. ประสาทพร สมิตะมาน
ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านพืช
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รายละเอียดรายวิชา เป็นเอกสารที่แสดงให้เห็นแนวทางการบริหารจัดการรายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับรายละเอียดของหลักสูตร ประกอบด้วย ๗ องค์ประกอบ

๑. ข้อมูลทั่วไป
๒. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของวิชา
๓. ลักษณะการดำเนินการ
๔. การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
๕. แผนการสอน และ การประเมินผลรายวิชา
๖. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
๗. การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

การจัดทำเอกสารควรที่จะต้องคำนึงถึง

- หลักสูตร
- คำอธิบายรายวิชา (course description)
- รายงานผลการดำเนินการรายวิชา (course report) มคอ. ๕
- ข้อสำคัญ “ข้อคิดเห็นจากกลุ่มผู้สอน และความเห็นของสาขาวิชา”
“ข้อคิดเห็นจากผู้ประกอบการ หรือ ผู้ใช้บัณฑิต”
“ข้อคิดเห็นจากบัณฑิต”
“ข้อคิดเห็นจากนักศึกษาปัจจุบันที่ผ่านการเรียนวิชานั้น
ๆ แล้ว”

หลักใหญ่คือ “การพัฒนาวิชาให้เหมาะสมกับคุณวุฒิที่ต้องการให้ผู้เรียน
ได้รู้ และนำไปปฏิบัติได้ เป็นที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต”

๑.๑ ชื่อและรหัสรายวิชา

๓๖๓๔๑๒ จริยธรรม กฎหมายและระเบียบข้อบังคับด้านชีวภาพ (Bioethics, Law and Regulations)

๑.๒ จำนวนหน่วยกิต

๒ หน่วยกิต

๑.๓ หลักสูตรที่เปิดการสอนรายวิชานี้

วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ

๑.๔ วิทยากรผู้รับผิดชอบรายวิชา

รศ. ดร. เพชรเอก ชิตะประเสริฐ

๑.๕ ระดับการศึกษา/ปีการศึกษาที่เปิดสอนรายวิชานี้

ปริญญาตรี / ปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑

๑.๖ วิชาบังคับก่อนสำหรับรายวิชานี้ (ถ้ามี)

ไม่มี

๑.๗ วิชาที่ต้องเรียนร่วมกับรายวิชานี้ (ถ้ามี)

ไม่มี

๑.๘ สถานที่เรียนถ้าไม่เปิดสอนในที่ตั้งหลักของสถาบัน

-

๑.๙ วันที่จัดทำข้อกำหนดเฉพาะของรายวิชา หรือวันที่ทบทวนล่าสุด

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑

จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๒.๑ จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- ระบุว่าต้องการให้ผู้เรียน เรียนอะไรบ้าง เมื่อเรียนแล้วพัฒนาทักษะอะไร ได้ผลการเรียนรู้อะไร นำความรู้/ทักษะที่พัฒนาไปใช้อะไร

๒.๒ ระบุวัตถุประสงค์ในการพัฒนารายวิชาซึ่งกำลังดำเนินการ หรือ การเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ที่เกิดขึ้น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน หรือการนำงานวิจัยมาใช้ในการสอน

(ต้องนำข้อมูลเดิมมาเปรียบเทียบ และชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากเดิม)

๒.๑ จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจและตระหนักถึงหลักจริยธรรมในการทำวิจัยและพัฒนา การดำเนินธุรกิจ บนพื้นฐานงานวิจัย ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและใช้ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากงานวิจัยของตนเองและบุคคลอื่น การพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีชีวภาพ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพเพื่อการวิจัยและเชิงพาณิชย์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีชีวภาพ รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้งานวิจัยเพื่อธุรกิจ ทั้งของประเทศไทยและที่เป็นสากล

๒.๒ วัตถุประสงค์ในการพัฒนารายวิชาซึ่งกำลังดำเนินการ หรือ การเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ที่มี

เทคโนโลยีชีวภาพเป็นกระบวนการ เทคนิค และอุตสาหกรรมที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากสิ่งมีชีวิตหรือผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากสิ่งมีชีวิต ซึ่งอาจเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือที่ถูกดัดแปลงพันธุกรรมให้มีคุณสมบัติใหม่ซึ่งเกิดจากการค้นคว้าวิจัย จึงมีความจำเป็นที่นักศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักถึงระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดกฎหมาย และจริยธรรมในการค้นคว้าวิจัย การประยุกต์ใช้งานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรมและการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้น

ลักษณะการดำเนินการ

๓.๑ ส่วนประกอบของรายวิชา (รวมจำนวนชั่วโมงที่เข้าเรียน)

<p>ผู้สอน: รศ. ดร. เพชรเอก ชิตะ ประเสริฐ</p>	<p>ผู้สอนพิเศษ: ดร. ตุลย์ ธรรมโฆษ</p>	<p>การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การ ฝึกงาน: คูงานโรงงานและ แปลงที่ใช้ GMOs</p>	<p>อื่นๆ: ทำรายงาน กรณีศึกษา</p>
---	--	---	---

๓.๒ การเรียนส่วนตัวเพิ่มเติม / ชั่วโมงเรียนที่คาดหวังสำหรับนักศึกษา

- เรียนส่วนตัวเพิ่ม 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓.๓ การเตรียมการเพื่อจัดเวลาว่างของอาจารย์ให้นักศึกษาได้เข้ามาปรึกษาและให้คำแนะนำทางวิชาการเป็นรายบุคคล (รวมทั้งจำนวนชั่วโมงที่คณาจารย์มีเวลาว่างในแต่ละสัปดาห์)

- จำนวนเวลาให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

หัวข้อนี้จะต่างไปจากการจัดทำรายละเอียดรายวิชาที่เคยทำมาก่อน เนื่องจากต้องระบุดึงทักษะที่ต้องการพัฒนา วิธีการสอน วิธีการใช้เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ตามทักษะทั้ง ๕ ด้าน

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๒. ความรู้

๓. ทักษะทางปัญญา

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๔.๑ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

(๑) คำอธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่จะพัฒนา

การนำยีนเทคโนโลยี มาใช้เพื่อการสร้างพืชตัดแปลงพันธุกรรม การทำ recombinant DNA การปลดปล่อยจุลินทรีย์ หรือ พืชตัดแปลงพันธุกรรมออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก หรือการนำเข้า ส่งออก ผลิตภัณฑ์สืบเนื่องจากการใช้พืช จุลินทรีย์ตัดแปลงพันธุกรรมจะต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ จำนวนมาก เริ่มจาก กฎหมายลิขสิทธิ์ของเทคโนโลยี กฎหมายความปลอดภัยทางชีวภาพ CBD กฎหมายระหว่างประเทศ ฯ ความรับผิดชอบ จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีชนิดต่าง ๆ ที่ต้องเน้นเป็นพิเศษเนื่องจากมีผลต่อมนุษย์ สัตว์และสิ่งแวดล้อม จริยธรรมที่ควรตระหนัก ในการทำวิจัยและพัฒนา และการใช้ประโยชน์งานวิจัยเพื่อพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

(๒) กลยุทธ์การสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้ต่างๆ

๑. การบรรยายประกอบสื่อ

๒. การจำลองเหตุการณ์ในสร้างพืชตัดแปลงพันธุกรรม จนถึงการปล่อยสู่ธรรมชาติ หรือ การใช้ GMOs ที่อาจเป็นรูปแบบ role play หรือ การแบ่งกลุ่มอภิปราย

๓. มอบหมายให้จัดทำโครงการเป็นกลุ่มและมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

(๓) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

๑. ผลจากคะแนนการประเมินโครงการที่ได้รับมอบหมายของแต่ละกลุ่ม

๒. การแสดงความเห็นในชั้นต่อกรณีศึกษาที่นำมาเป็นตัวอย่าง

๓. การสอบเพื่อวัดความรู้

แผนการสอนและการประเมินผล

แผนการสอน

ให้ระบุหัวข้อที่สอน ซึ่งต้องพิจารณาลำดับของหัวข้อให้เหมาะกับการพัฒนาการเรียนรู้และให้เสริมความเข้าใจของผู้เรียน จำนวนชั่วโมงการสอน วิธีการสอน กิจกรรมประกอบ สื่อที่ใช้ ให้ชัดเจน

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ให้ระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละทักษะ ช่วงเวลาที่จะประเมิน และสัดส่วนของการประเมิน

หัวข้อที่สอน	เวลาที่ใช้ (ชม.)	กลยุทธ์การสอน	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้
<p>๗. การทดสอบภาคสนามของพืช ดัดแปลงพันธุกรรม : ข้อกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการทดสอบภาคสนาม มาตรฐานการจัดรูปแบบของแปลง ทดลอง การประเมินความเสี่ยงและ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อควรระวังอื่น ๆ</p>	๔	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การบรรยายประกอบสื่อ ทั้งที่เป็น powerpoint slides Film strips ๒. มอบหมายงานให้ค้นคว้า และทำรายงานประกอบ ๓. การนำเสนองานกลุ่ม ๔. การทัศนศึกษาที่หน่วยงาน ที่มีการทดลองภาคสนาม 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การสอบข้อเขียนที่เป็นข้อสอบ ผสมทั้งปรนัยและอัตนัย ๒. ผลการเสนองานกลุ่ม ๓. การซักถามและการตอบคำถาม ๔. รายงานการค้นคว้า ๕. การแสดงความเห็นและการมีส่วนร่วม ในการเสนองาน และการ อภิปราย

ทรัพยากรประกอบการเรียนและการประเมินผล

ระบุ

ตำราและเอกสารหลัก

เอกสารและข้อมูลสำคัญ (หนังสือ วารสาร สื่อชนิดต่าง ๆ กฎหมาย
ระเบียบ ฯ ที่ผู้เรียนต้องศึกษาเพิ่มเติม

เอกสารข้อมูลแนะนำ เป็นเอกสารอ่านประกอบเพื่อเสริมทักษะต่าง ๆ
เช่น หนังสือ วารสาร รายงาน สื่อ ฯ รวมทั้งแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

การประเมินโดยนักศึกษา : วิธีการในการประเมิน
กลยุทธ์การประเมินการสอน

ให้ระบุทุกวิธีที่ใช้ : การสอบ การสังเกต การ
นำเสนองาน ฯ ซึ่งจะเป็นการประเมินร่วมกันหลายฝ่าย

ผู้สอน

ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

การปรับปรุงการสอน

ให้ระบุวิธีการในการปรับปรุง กลไกในการปรับปรุง มีการวิจัยในชั้นเรียน การประชุมหารือเพื่อการปรับปรุง

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

พิจารณาจากข้อสอบ รายงาน ความเห็นจากบุคคลอื่น ๆ

การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงรายวิชา

ระบุวิธีการนำข้อมูลจากการประเมิน การทวนสอบมาใช้ในการปรับปรุง รายวิชา

ขอบคุณครับ